

Economia anarhistă

Spania 1936-1939: economia colectivelor libertare

Abraham Guillen

Cuprins

Introducere	4
Auto-administrare în Agricultură, Industrie și Servicii Publice	7
Scopurile revoluționare ale C.N.T.	9
Structura de angajare	11
Participarea activă și asocierea	14
Distribuția egală pe o bază colectivă	16
Auto-administrarea în servicii și industrie	18
Apendice 1:	21
Apendice 2:	23

Cunoașterea e cheia spre a fi liberi!

Spania are o semnificație particulară istorică pentru lumea mișcării anarhiste. Se scrie din ce în ce mai mult despre Războiul Civil Spaniol și despre Revoluția din 1936-1939. Cu toate acestea, foarte puține au fost spuse despre economia acelei revoluții, în timpul căreia sute de colective au fost create de către clasa muncitoare revoluționară în orașe și la sate, inspirate fiind de Confederația Națională a Muncii (CNT), sindicatul anarho-sindicalist.

În această lucrare, autorul examinează adoptarea ideilor CNT și analizează câteva colective anarhiste create în 1936. Examinează succesul acestor experimente care au constituit un mod de viață pentru mii de oameni timp de 3 ani, și arată cum ele au îmbunătățit viața de zi cu zi a oamenilor. Colectivele, fiind un atribut al tenacității și clarității ideilor mișcării anarhiste, pot fi considerate și ca fiind o altă confirmare că ideile anarhiste sunt adesea preluate de muncitori non-revoluționari în timpul unor rebeliuni cu perspectiva de a le pune în practică pentru a crea o societate egalitară. Azi, la fel ca în 1936, aceste idei sunt esențiale, dacă vrem să scăpăm de capitalism și să trăim într-o societate cu adevărat liberă.

Introducere

Spania are o semnificație istorică specială pentru mișcarea mondială anarhistă. Apar din ce în ce mai multe analize despre Războiul Civil Spaniol și despre Revoluția Spaniolă din 1936-1939. Acest lucru e cu totul de înțeles, din moment ce această perioadă este una dintre cele mai fascinante ale acestui secol și este vitală în istoria revoluțiilor. Că anarhiștii au scris foarte mult despre acest subiect este la fel de înțeles, din moment ce, pentru anarhiști și sindicaliști, Spania și 1936 reprezintă cea mai coerentă și mai profundă schimbare realizată în istorie sub influența și ghidarea ideologiei lor lipsită de rigiditate, anti-autoritară și anti-etatistă. Spania, într-o mare măsură, a devenit prima inspirație și dovadă că idealurile anarhiste pot într-adevăr să fie puse în practică prin acțiunea revoluționară a sindicatelor revoluționare.

Experiența spaniolă, pentru doi sau trei ani de societate revoluționară, în care muncitorii încercau să creeze un nou mod de viață, bazat pe solidaritate, pe ajutor reciproc și pe libertate, umbrește alte încercări anarhiste, cum ar fi sloganurile anarhiste inspirate din Revoluția Rusă de la 1917, care cereau ca “pământul să treacă la țărani, și fabricile la muncitori”, mișcarea Comitetelor Fabricilor din Italia din 1920, sau Comuna de la Kronstadt din 1921. Cu toate acestea, în ciuda faptului că Spania și anul 1936 au produs o largă paletă de dezbateri și publicații, puțin s-a scris despre economia acelei revoluții, în care sute de colective au fost create de către clasa muncitoare revoluționară în orașe și la sate, acțiunile lor fiind inspirate de Confederația Națională a Muncii (CNT), sindicatul revoluționar.

Anarhiștii din Spania susținuseră deja dezbateri aprinse și complexe despre viitoarele organizații ale managementului economic al societății, care avea să apară din cenușa vechii lumi. În cele din urmă, și mai ales datorită forței ideilor sindicaliste din Spania de la începutul anilor 1900, conceptul de municipalitate liberă a fost elaborat și aprobat la conferințele anarhiste, în mare concordanță cu ideile originale ale lui Bakunin despre organizarea economică. În acest eseu, care a fost scris după textele preluate din capitolele 3 și 5 din cartea economistului anarhist Abraham Guillen, publicată în 1988, și intitulată *Economia Libertaria*, (Fundacion de Estudios Libertarios, Bilbao), autorul examinează adoptarea acestor idei și aprobarea lor la Congresul CNT din 1936 înainte de rebeliunea din iulie care a lăsat jumătate din Spania sub controlul fasciștilor.

Analizând acestei idei în general și în particular o parte dintre colectivele anarhiste create în 1936, el arată succesul acestor experimente care au fost modul de viață a mii și mii de oameni timp de 3 ani. Guillen arată cum colectivele din Aragon, din nord-vestul Spaniei, aproximativ 500 la număr, au fost capabile să organizeze o nouă ordine economică și socială care a fost mult mai rațională, egalitară și democratic organizată, decât structurile anterioare ale capitalismului. Colectivele au fost create în urma eșecului rebeliunii fasciste din 19 iulie 1936, iar succesul lor rapid s-a propagat în toată Spania “liberă”, pe care forțele naționaliste ale lui Franco nu au putut să o cucerească. Deși aparent “spontane”, stabilirea și organizarea lor a fost posibilă datorită foarte multor ani de pregătiri, pe care anarhiștii spanioli le-au făcut la nivel ideologic și practic.

Ele pot fi și un tribut față de tenacitatea și claritatea acestor idei în mișcarea anarhistă, dar pot fi luate și ca o altă confirmare a faptului că ideile anarhiste sunt adesea preluate de muncitori din afara sindicatelor în vremuri de răscoală cu perspectiva de a crea o societate egalitară. Chiar simplul fapt că ideologia anarhistă a fost farul călăuzitor al revoluției de la 1936 a putut duce la crearea uneia dintre cele mai, dacă nu cea mai, extinsă și profundă revoluție văzută vreodată.

Faptul că imediat oamenii au putut simți câștigurile și schimbările luptei lor a dovedit din nou că muncitorii revoluționari și cei care nu sunt chiar așa de revoluționari pot realiza o transformare revoluționară a societății în care să nu mai existe nici o dominație atotputernică a partidelor politice, care doar împiedică dezbaterile și acțiunea directă. Lucrătorii agricoli revoluționari și proletariatul industrial știau că înfrângerea rebeliunii naționaliste însemna că ei nu mai erau obligați să aștepte nici o directivă de a prelua fabricile și fermele.

Această activitate și concepere a situației revoluționare în mod clar contrastau cu rolul partidului Comunist Spaniol care a făcut tot ce a putut pentru a lipsi colectivele de prestigiu și resurse, pretinzând că nu venise timpul pentru o revoluție.

Marxiștii rigizi s-au plâns că muncitorii nu erau pregătiți și că, în primul rând, era necesar să se treacă prin toate etapele mecanice către “socialism”. Aceste cuvinte erau desigur rostite în timp ce

muncitorii își luau propriul lor destin în mâini, trecând peste nevoia de a avea un partid revoluționar care să-i conducă.

Guillen ilustrează limitele socialismului de stat și ale Marxism-Leninismului, care pun interesele partidului și ale statului înaintea celor pe care pretind că-i reprezintă.

Această lucrare nu oferă, însă, o relatare laudativă a activității sindicaliste din revoluția spaniolă. Guillen nu se limitează doar să relateze partea pozitivă a colectivelor anarhiste. Către finalul capitolului, el arată unele dintre greșelile făcute de anarhiști în slaba lor apreciere a problemelor provocate de către chestiunea puterii politice într-o situație revoluționară.

Deși admite că sindicaliștii întotdeauna au înțeles necesitatea distrugerii puterii aparatului de stat și atomizarea acesteia, el arată că CNT nu a luat în considerare pe deplin chestiunea, din moment ce puține structuri alternative au fost create pentru a înlocui statul și aparatul său politic.

El arată că, deși CNT efectiv a deținut puterea la nivel economic și social, a ignorat chestiunea puterii politice și a lăsat ușa deschisă elementelor contra-revoluționare care și-au însușit aparatul de stat și l-au folosit împotriva structurii colectivelor create de clasa muncitoare revoluționară.

Pentru a remedia această scăpare tactică, el propune crearea unei “auto-puteri” atomizate sau a unei structuri de auto-putere. Acest termen, “auto-putere”, a fost explicat pe parcursul textului ca fiind “putere socială”; un termen pe care traducătorii l-au considerat ca exprimând cel mai bine ideile conținute de termenul original al lui Guillen.

Această “putere” este în mod clar diferită de puterea bisericii, a Statului sau a partidului. Deși anarhiștii și sindicaliștii urmăresc distrugerea puterii, ei în același timp nu doresc ca oamenii să fie lipsiți de putere; cu alte cuvinte, ei doresc atomizarea puterii, împrăștierea și difuzarea ei, astfel încât nimeni să nu domine asupra altcuiva, dar, în același timp, fiecare să-și poată păstra și libertatea sa, și pe a altora.

Acesta e scopul lor final, iar această scurtă lucrare e dedicată acestui scop.

Richard Cleminson și Ron Marsden, iulie 1992.

*Notă: Cum acest text a fost scris în 1988, și pe atunci USSR încă exista, referințele la Uniunea Sovietică în acest text sunt la timpul prezent. Traducerea în engleză (și română) reflectă acest lucru.

Auto-administrare în Agricultură, Industrie și Servicii Publice

De la începutul său, anarho-sindicalismul spaniol a adoptat un program inițial nu doar pentru creșterile salariale, dreptul de a avea un loc de muncă, îmbunătățirea condițiilor de trai și de muncă, ci și pentru realizarea Comunismului Libertar.

Înainte de 19 iulie 1936, anarhiștii au proclamat Revoluția Socială anarhistă în multe locuri din Spania, cum ar fi Casas Viejas, Alto Llobregat și Gijon, în toate aceste zone anarho-sindicalismul având foarte mulți susținători și o influență foarte mare.

În toate aceste sate sau orășele, registrele de proprietate au fost arse, banii au fost aboliți, și Comunismul Libertar a fost transformat în realitate.

În Spania, în timpul revoluției dintre 1936-1939, colectivele libertare își controlau ele singure producția și surplusul, își administrau propriile lor comitete și aveau auto-administrare proprie prin faptul că adunările oamenilor garantau democrația directă. Comitetele au numit delegați pentru fiecare sector, care acționau independent de Stat și în libertate deplină.

Nimeni nu era obligat să rămână într-un colectiv libertar. Orice individ putea pleca când dorea el sau ea, în timp ce în URSS, sub Stalin, țărani nu puteau părăsi colhozurile și erau legați de ele ca noi iobagi.

Dar cel mai important aspect al colectivelor libertare din Spania e că nu erau deloc utopice, ci foarte reale, pentru că realizaseră, fără nici o structură superioară autoritară, creșterea producției și îmbunătățirea infrastructurii.

Au reușit asta în ciuda faptului că în multe dintre ele până la 40 la sută din forța de muncă, sectorul cel mai tânăr, era mobilizată pe front, în special în Aragon.

Scopurile revoluționare ale C.N.T.

Conceptele de colective libertare, comitete ale fabricilor și auto-administrare a societății fără un aparat de Stat opresiv și exploatare au fost toate elaborate de către CNT.

Aceste chestiuni fuseseră cuprinse în programul CNT, adoptat la Saragossa la Congresul din mai 1936.

Pentru anarho-sindicaliștii spanioli, sindicatul nu era o entitate instituționalizată cum sunt sindicatele birocratice social-democrate sau creștin-democrate, ci era văzut ca un instrument insurecționar, care putea fi folosit pentru realizarea revoluției sociale și pentru stabilirea comunismului libertar.

Pentru organizarea unei noi societăți după victoria revoluției, primele măsuri, potrivit Congresului din 1936, ar fi urmat să fie:

Odată ce faza violentă a revoluției s-a încheiat, proprietatea privată, statul și principiul autorității și astfel al claselor, care divid oamenii în exploatați și exploatare, în oprimați și opresori, vor fi abolite.

Odată ce bogăția e socializată, organizațiile de producători liberi vor prelua administrarea directă a producției și consumului.

Odată ce comuna libertară e creată în fiecare localitate, noul mecanism social va intra în funcțiune. Producătorii din fiecare ramură sau profesie, împreună cu sindicatele lor, la locurile lor de muncă, vor determina liber forma în care aceasta să fie organizată.

Odată ce comuna libertară a fost stabilită, tot ce a aparținut burgheziei va fi expropriat: cum ar fi hrana, îmbrăcămintea, materialele de bază, uneltele etc. Acestea vor fi date mai departe Producătorilor, care pot să le administreze direct în beneficiul colectivului.

Acestea sunt în concordanță cu ideile lui Bakunin referitoare la federația socialist duală. O parte urma să fie un organism auto-administrat care va înlocui aparatul de stat și cealaltă parte avea să fie organizată colectiv, potrivit industriei sau serviciului public respectiv. Sindicatul federal al celor două, organizate de jos în sus, va constitui Consiliul Social (sau Național) Economic. Acesta va distruge burghezia bazată pe clasă sau statul bazat pe democrația reprezentativă.

Congresul de la Saragossa a stabilit următoarele referitoare la organizarea socialismului libertar federal:

Asocierea producătorilor industriali, la fel ca și asocierea producătorilor agricoli vor fi cuprinse într-o federație pe teritoriul țării, dacă Spania e singura țară unde transformările sociale au loc și dacă acest lucru e considerat avantajos pentru cea mai bună dezvoltare posibilă a economiei.

În același mod, unde e relevant, serviciile se vor constitui în federații potrivit aceluiași principiu, pentru a satisface nevoile comunelor libertare.

Credem că, în timp, noua societate va fi capabilă să asigure necesitățile agricole și industriale pentru autonomie, în conformitate cu principiul care spune că cea mai liberă persoană – în acest caz, cea mai liberă comună – e cea care e cel mai puțin dependentă de celalalte.

Credem că revoluția noastră ar trebui să fie organizată pe o bază categorică și pur egalitară.

Revoluția nu poate fi câștigată decât prin ajutor reciproc și solidaritate. Trebuie să dăm fiecărei ființe umane ce îi este necesar, singura limită fiind cea impusă de nou creată economie.

Colectivele libertare spaniole au distribuit liber printre proprietarilor de pământ colectivști ce era în plus, dar au raționalizat ce era deficitar, păstrând, chiar și atunci când existau lipsuri, o egalitate economică între toți, fără inegalitățile șocante din societatea burgheză sau cea birocratică.

Pe principiile schimbului de produse în societatea libertară, CNT a arătat cum va opera mecanismul de schimb:

Așa cum am declarat deja, organizația noastră este una federalistă care garantează libertatea individului într-un grup și într-o comună. De asemenea, garantează libertatea federației într-o confederație.

Începem de la individ și mergem mai departe spre colectiv, garantând astfel dreptul inviolabil al individului la libertate.

Locuitorii unei comune vor discuta problemele interne care îi afectează cum ar fi producția, consumul, educația, igiena și tot ce e necesar pentru dezvoltarea lor morală și economică.

Când o problemă afectează întreaga țară, sau o provincie, federația trebuie să vină cu o soluție și, în adunările și întâlnirile pe care federația le ține, toate comunele trebuie să fie reprezentate. Delegații lor vor reflecta deciziile adoptate anterior de comunele din care vin.

În acest fel, democrația directă substituie democrația de formă, indirectă, parlamentară burgheză sau birocratică, iar oamenii sunt stăpânii propriilor lor destine, fiind în stare să exercite propria lor putere socială în domeniul politic și să exercite auto-administrarea în domeniul economic.

Astfel, federalismul și socialismul sunt unite, ceva ce nu a avut loc în Uniunea Sovietică Marxist-Leninistă, unde centralismul birocratic și clasa conducătoare ale Statului, prin totalitarism economic, au sgrummat libertatea oamenilor și participarea lor directă.

Acolo nimeni nu e liber, în afară de dictatorul suprem: toți sunt supușii statutului totalitar.

Până când clasa muncitoare nu va controla agricultura, industria și serviciile, nu se va elibera nicio dată. Dacă statul ia totul și controlează produsele muncii salariate, se dezvoltă un sistem de exploatare în care statul profită de pe urma muncitorilor.

Împotriva acestui principiu centralist de producție controlată de stat, anarho-sindicaliștii spanioli de la Congresul din Saragossa au declarat următoarele:

Pentru schimbul de produse între comune, Consiliile comunelor se vor coordona cu federațiile regionale ale comunelor și cu consiliul confederal al producției și consumului pentru a determina ce nevoi trebuie satisfăcute.

Prin mijloacele de coordonare stabilite între comune și Consiliul de Producție și Statistică, problema e simplificată și rezolvată.

Chiar în comună, cardurile de producție vor fi emise către consiliile atelierelor și fabricilor, astfel permițând tuturor membrilor lor să-și satisfacă necesitățile.

Cardurile de producție vor fi emise pe următoarele principii:

1) nu sunt transferabile;

2) procedura este adoptată prin aceea că valoarea muncii făcută de zile este înregistrată pe card și că perioada sa de valabilitate nu va depăși 12 luni. Consiliile Comunei vor oferi carduri de producție populației non-active.

Astfel, a fost creat un sistem integrat de auto-gestionare și distribuție. Aici, muncitorii controlează bunurile și serviciile și nu Statul.

Structura de angajare

Înainte de crearea comunelor libertare, munca proprietarilor de pământ era împărțită după o modalitate de bază potrivit sexului și familiei. Un tip de agricultură sub-dezvoltată sau de subzistență a fost menținut din moment ce familiile consumau ele singure aproape tot ce produceau.

Când proprietățile mici individuale au fost transformate în proprietate socială, munca a fost împărțită pe baze mult mai raționale. Revoluția socialist libertară a fost mijlocul tehnologic, economic și social prin care vechile structuri antice ale vieții din satele spaniole au fost îmbunătățite.

Mecanizarea nu fusese introdusă în acest sector al economiei, unde lucra 52 la sută din populația activă.

Productivitatea pe muncitor era scăzută din moment ce cea mai multă muncă era făcută cu ajutorul animalelor și cu unelte rudimentare; foarte rar se vedea un tractor sau tehnologie modernă agricolă.

Cum bogăția individuală a fost transformată în proprietate comună, schimbarea care a rezultat în structurile socio-economice și legale a îmbunătățit diviziunea socială a muncii în fiecare familie și în întreaga societate rurală.

Colectivele libertare nu au realizat pe deplin natura marii revoluții pe care de fapt o îndeplineau, arătând astfel lumii că crearea comunismului libertar este o chestiune de acțiune și nu una de teoretizare excesivă a intelectualilor socialiști de fotoliu sau a liderilor birocratici comuniști.

În Jativa, de exemplu, transformarea proprietății private în proprietate socială, în mod direct gestionată de către clasa muncitoare și nu impusă de managerii Statului, a creat o schimbare revoluționară în diviziunea muncii, integrând toate ramurile producției și serviciilor publice sociale ale orașului care în 1936 avea 17.000 de locuitori.

Aproximativ 3.000 dintre ei făceau parte din CNT. Acest lucru arată că o minoritate activă și bine educată poate inspira majoritatea pentru a produce schimbarea revoluționară, socială și politică.

Când colectivul libertarian din Jativa a fost creat, pe 16 ianuarie 1937, regulile trasate și stabilite de cei care aveau pământ au fost mult mai socialiste decât orice fusese conceput de intelectuali.

De exemplu, articolul 10 al înțelegerii dintre oamenii din colectiv organiza munca și diferitele recolte în următoarele secțiuni: ...statistică, îngrășăminte, semințe și noi recolte, irigații, stropirea și tratarea recoltelor, depozite ale cooperativei, animale domestice, păsări și albine, unelte și mașinării, conserve, pășuni, transport al producției și vânzarea ei, organizarea producției și gestionarea tehnică a distribuției și organizarea muncii.

Toate acestea au fost îndeplinite prin mijloace ale secțiunilor speciale și comisii unde muncitorii participau direct, fără să delege puterea de decizie și munca altora, ci făcând-o ei înșiși în fiecare oră și în fiecare zi.

Astfel, auto-gestionarea practică, bine gândită și inteligentă a fost implementată.

Colectivul Jativa, potrivit articolului 11, a ales un președinte, un secretar și un trezorer într-o adunare suverană.

În plus, un purtător de cuvânt a fost ales pentru fiecare secțiune sau comisie. Toate aceste posturi au fost alese și cei care erau delegați să le ocupe puteau fi revocați așa cum și când doreau oamenii care formau adunarea comunității.

Cel mai important: delegații trimiși în comisii nu au devenit birocrați, ei munceau la fel ca oricare alt om din colectiv, cu excepția orelor când erau ocupați cu îndeplinirea sarcinilor comisiei.

În plus, la această diviziune potrivit producției agricole și a livestock, colectivul Jativa a implicat și mulți artizani locali, a căror integrare a presupus o organizare mai totală a muncii în acea zonă.

Auto-administrarea a fost îndeplinită nu doar la nivelul fabricilor, ci și în restul orașului, ceva ce e unic, din moment ce nimic similar nu a existat în URSS sau în restul Europei de Est.

Marele merit al colectivului din Jativa este că, într-o manieră voluntară, fără nici un fel de coerciție, proprietarul unei fabrici de măslină, care era un membru local important al burgheziei, a devenit membru al colectivului cu tot cu familia sa și a oferit colectivului tot ce avea, toată averea sa.

Unul din băieții săi, de asemenea extrem de privilegiat în vechiul sistem, și-a dat toți banii, și pe ai lui și pe ai soției. În cele din urmă, secretarul colectivului, care avea orgini burgheze, și-a dat și el toți banii și toate proprietățile colectivului.

Asta dovedește cum comunismul libertar poate fi un sistem progresiv, întrucât îmbrățișează o moralitate socială, care e în concordanță cu interesul general și care face posibilă democrația directă, auto-gestionarea, libertatea și demnitatea tuturor ființelor umane dintr-o comunitate.

Modelul Colectivului Jativa avea să se regăsească, într-o măsură mai mare sau mai mică, în tot restul provinciilor Aragon, Valencia, Murcia, Castille și chiar și în provincia Bască, unde guvernul era mai degrabă burghez decât revoluționar, și în care anarhiștii au refuzat să participe.

În Asturias, Catalonia și în părți ale provinciei Baște, în zonele industriale, auto-gestionarea muncitorilor a avut loc în forma comitetelor unite ale UGT (sindicatul socialist) și CNT, sindicatul anarhist.

Să examinăm cum a avut loc colectivizarea, prin oferirea de exemple.

Graus, un orașel de 2.600 de oameni în 1936, a fost martorul unui experiment extraordinar în socialismul libertar începând din 16 octombrie 1936.

Aici, socializarea a fost mult mai totală decât fusese în Jativa, întrucât a cuprins nu doar pământul, ci și comerțul, transportul, tipografiile, producția de încălțăminte, brutăriile, farmaciile, atelierile de fierărie, tâmplărie și alte meserii.

Colectivul din Graus, auto-administra 90 la sută din producția agricolă și manufacturieră, precum și din sectorul serviciilor. Comisia de auto-administrare era formată din 8 oameni.

Șase erau responsabili pentru următoarele sectoare: cultură și sănătate (teatru, școli, sport, medicamente și doctori); muncă și contabilitate (personal, salarii, cafenele, pensuni, contabilitate și aprovizionare); comerț, cărbune, îngrășăminte, depozite; agricultură (recolte, irigație, ferme, animale domestice); industrie (fabrici, ateliere, electricitate, apă, construcții); transport și comunicații (feriboturi, taxiuri, poștă, depouri).

Aici avem un exemplu magnific de guvernare locală, sau mai corect spus, de auto-administrare locală în acțiune. În Graus, oamenii trăiau din producția agricolă și manufacturieră și din serviciile colectivizate. Într-o anumită măsură, Graus a fost acea comună așa cum o înțelesese Bakunin: o auto-administrare populară care a înlocuit aparatul de Statul parazit și opresiv.

Această diviziune socială a muncii în sectoare agricole, industriale și de servicii a fost auto-administrată la modul următor: fiecare atelier își desemna, prin adunarea sa, un delegat pentru a participa la Secretariatul Industrial.

Astfel, activitățile fiecărui sector industrial apăreau în registrul colectivului.

Au apărut următoarele servicii: apă potabilă, ulei, fabrici de cherestea, producția de ciocolată, producția de cârnați, producția de alcool și bere, electricitate, prelucrarea metalelor, pensuni și cafenele, tipografii, fabricarea de lămpi, materiale de construcții, mașini de cusut, fabricarea de șosete, brutării, croitorii, meșteșugari de mobilă, filatori, ateliere de reparații de biciclete, produse de pielărie, și altele.

Cel mai importat lucru aici e să evaluăm experimentul socialist libertar din Graus, a cărui structură a fost mai mult sau mai puțin aplicată în toată regiunea anarhistă din Aragon.

Pe măsură ce vom evalua acest experiment remarcabil, care, la prima vedere ar putea părea utopic, putem vedea că, în termenii de obiective economice, el reprezintă cea mai reală încercare de socialism, unind sectoarele primare, secundare și terțiare, spre deosebire de capitalism unde toate sunt dezintegrate.

Astfel, o economie integrată a fost creată, având un sistem rațional de diviziune a muncii, pe măsură ce fiecare sector a fost inter-dependent de celelalte.

Un sistem de management auto-administrat a fost astfel creat, în care bunurile, produsele și serviciile au fost schimbate între ele potrivit relației lor reale dintre muncă și valoare.

Pentru prima dată, o economie care a oferit angajare tuturor oamenilor a fost creată. Acest lucru a fost realizat nu prin sugrumare financiară tehnocrată sau burgheză, ci printr-o concretă auto-administrare și socializare a mijloacelor de producție și de schimb.

Locurile de muncă au fost garantate de socialismul libertar, din moment ce forța de muncă (oamenii care puteau munci) aveau libertate deplină să își aleagă ce să facă în colectivul Graus.

La alt nivel, faptul că produsele de bază (creșterea animalelor domestice, pescuitul, minieritul, agricultura, pădurile) fuseseră integrate în procesarea, transportul și distribuția acestor produse înseamnă că atât capitalismul național cât și cel internațional pot fi efectiv contestate.

Pentru simplul fapt că producția poate avea loc cu costuri din ce în ce mai mici, ceea ce capitalismul, divizat în sectoarele bancare, de afaceri și industriale nu poate face.

În domeniul economic, asigurarea unui loc de muncă pentru toți oamenii în colectivul *Graus* a fost posibilă, cu descreșterea costurilor de producție și creșterea consumului.

Socialismul libertar, astfel, nu suferă de crizele ciclice economice ale capitalismului, sau de crizele de supra-producție ale socialismului birocratic.

Aceasta oferă posibilitatea unei dezvoltări armonioase a diferitelor sectoare economice, care sunt toate integrate în atocuprinzătorul Consiliul Economic, format din federațiile de producție și de servicii.

Peste 50 la sută din populația activă a Spaniei era angajată în agricultură în 1936.

Dacă o mecanizare extensivă a agriculturii ar fi avut loc la acea vreme, cum ar fi putut fi angajată toată populația rurală? Dacă fiecare lucrător agricol, în loc să producă bunuri pentru familia sa și puțin pentru piața națională unde va schimba produsele agricole pentru alte bunuri și servicii, ar putea produce hrană pentru 100 de oameni, prin mecanizare, această chestiune aparent dificilă va fi soluționată într-o economie anarhistă, după următoarele raționamente:

– mai puțini lucrători agricoli vor fi implicați în producția agricolă, dar se va produce mai mult. Asta nu va crea șomaj din moment ce toți cei implicați într-un sector vor putea trece la altul fără nici o restricție.

– cu cât crește productivitatea din munca agricolă, industrie și servicii, cu atât mai puține ore de muncă vor fi necesare, astfel că angajarea tuturor va putea fi menținută. În socialismul libertar, cum munca este dreptul și obligația tuturor, întotdeauna va exista ceva de făcut pentru fiecare.

Putem îmbunătăți natura prin muncă și grijă, și nu să o distrugem, așa cum se întâmplă în capitalism, care e indiferent față de poluarea râurilor și apelor, față de distrugerea pământului și a aerului atâta timp cât unii capitaliști câștigă un avantaj competitiv în fața altora. Într-adevăr, numai socialismul libertar va elibera oamenii de cătușele capitalismului, de exploatare și dominare prin burghezia occidentală și cea din estul Europei.

Participarea activă și asocierea

În zonele din Spania unde mișcarea libertară a fost susținută de o majoritate de oameni, cum ar fi în Aragon și Catalonia, colectivizarea pământului și auto-administrarea industriei și serviciilor au fost principalele metode la care s-a apelat. Capitalismul a fost astfel înlocuit de socialismul libertar.

Oricum, Statul, de sus în jos a ridicat obstacole și s-a opus la orice au făcut muncitorii de jos în sus, care încercau să înlocuiască regimul capitalist cu socialismul libertar.

Statul a încercat să blocheze și să se opună socialismului libertar, izolând accesul la bănci și la credite și accesul la bani lichizi, pentru a împiedica importul de bunuri esențiale pentru societatea auto-administrată, creată de anarhiști. Principala greșală a anarhiștilor a fost că nu au creat o structură națională de putere socială, opusă puterii de Stat, pentru a înlocui Statul vechi și opresiv, în care mica burghezie, socialiștii pro-sovietici și comuniștii stalinști au devenit fermi pe poziții.

Socialismul libertar nu a putut funcționa ca un sistem nou economic, social, politic, judiciar, cultural și de comunicații la scara *întregii* țări.

Prin urmare, multe colective libertare au fost distruse de soldații generalului Stalinist Enrique Lister, imediat ce aceștia au pătruns în Aragon, în iulie 1937.

Dacă socialismul libertar "nu merge până la capăt", așa cum spusesese Garcia Oliver, dacă va permite statului burghez să rămână deasupra sa, pe lângă superstructura capitalismului, victoria nu va fi niciodată finală, ci doar de moment.

Vechiul regim s-ar putea reîntoarce oricând ar dori Statul să declanșeze contra-revoluția burgheză sau birocratică.

Exact asta au făcut socialiștii și comuniștii pro-Uniunea Sovietică, republicanii burghezi și creștin-democrații baști, atunci când "revoluția din sânul revoluției" a izbucnit în mai 1937.

Socialismul libertar nu a putut merge doar până la jumătatea drumului, creând auto-administrare din iulie 1936 în Aragon, Catalonia și Valencia, și permițând puterii de stat să se restabilească în tot restul Spaniei revoluționare. În plus, dacă această mișcare de a crea auto-administrare nu e luată imediat, pentru a nu genera antagonism în frontul popular anti-fascist, ea poate fi luată gradual, creând o forță insurecțională de gherilă, unde CNT avea o mare susținere, cum ar fi în Andalusia.

Dacă două fronturi de gherilă ar fi fost create puțin câte puțin, unul pentru a lupta cu forțele fasciste și altul în spatele forțelor fasciste din regiunea naționalistă, războiul și revoluția socială ar fi putut fi câștigate simultan.

Numai acest plan strategic revoluționar putea permite controlului libertar al muncitorilor să înlocuiască Statul reacționar, burghezia liberală și ideologiile socialismului reformist și comunismul birocratic.

În orice caz, anarho-sindicaliștii spanioli, care nu dominau în altă parte, au revoluționat regiunile unde ei aveau o susținere de masă și au arătat lumii că muncitorii, eliberați de șefi și de politicienii profesioniști, pot duce la îndeplinire transformarea revoluționară a societății. O revoluție nu a birocratilor comuniști sau a socialiștilor reformiști, unde totul doar pare să se schimbe dar, de fapt, totul rămâne la fel, pe măsură ce burghezia e înlocuită de o birocratie comunistă și statul burghez e înlocuit de statul birocratic comunist.

În ciuda limitelor lor, anarho-sindicaliștii spanioli au stabilit colective libertare, unde mijloacele de producție și de schimb au fost socializate, prin administrarea directă de către muncitori, și nu prin impunerea de către stat.

Surplusul economic a fost și el auto-administrat. De asemenea, și încă o dată în contrast cu URSS, muncitorii colectivelor erau răsplătiți egal, fără ca productivitatea să se prăbușească și fără ca inițiativa lor să lipsească.

Burghezia și birocrăția cred că, dacă nu există o mare diferențiere salarială, inițiativa și creșterea producției se vor pierde.

Această idee a fost dovedită a fi falsă de către colectivele libertare spaniole, unde solidaritatea între colectivități a făcut ca auto-administrarea să funcționeze mulțumitor.

În acest sistem, de toate produsele muncii beneficiau cei care munceau. Dar colectivității spanioli nu erau consumatori lipsiți de rațiune. Ei au investit mai mult capital în dezvoltarea economică și tehnologică decât fostul regim, fără a aplica vechiul rol al capitalului (de a produce profit pentru cei care dețin mijloacele de producție), ci au realizat o mai mare productivitate pe muncitor.

Aceasta e singura cale în care progresul poate fi realizat, adică, în care oamenii pot trăi mai bine acum și în viitor decât în trecut.

Distribuția egală pe o bază colectivă

Marxism-leninismul, cu ideologia sa socialistă și economia neo-capitalistă, cu mijloacele sale de producție deținute de stat, a insistat asupra naționalizării producției, dar nu și asupra *distribuției socialiste* a acesteia. Astfel, dacă socialismul e limitat la “socializare” sau la naționalizarea mijloacelor de producție, dar menține capitalismul rezidual și inegalitar, nu va fi de fapt decât o altă formă de capitalism.

Socialismul sovietic a fost discreditat din moment ce generalii de armată, academicienii, birocrații și câțiva membrii ai Nomenclaturii consumau mult mai mult decât un muncitor necalificat din industrii sau agricultură.

Prin urmare, fără o etică egalitară economică, nu poate exista fără distribuția socialistă a bunăstării sociale, chiar dacă există o aparentă ordine socialistă la locul de producție.

Unii au susținut că, dacă există egalitate economică, dacă toată lumea ar fi primit același salariu, asta ar împiedica interesul personal al fiecăruia să producă mai mult. S-a spus și că, cu cât egalitatea economică e mai mare, cu atât mai mică va fi acumularea socială. Toate acestea nu sunt decât propaganda ideologiei economice a burgheziei occidentale și a birocrației est-europene. De fapt, colectivele din Spania au arătat că egalitatea între oameni e cu atât mai mare, chiar și numai pentru simplul fapt că ce nu revine claselor privilegiate din capitalism va reveni oamenilor și va fi acumulat de fiecare dintre ei.

Acest fapt a fost demonstrat de colectivele libertare spaniole, unde consumul a fost egal și unde investițiile au îmbunătățit infrastructura agricolă; au extins zona de pământ cultivat, au creat servicii publice, au îmbunătățit educația și au dezvoltat alte sectoare ale economiei.

În Aragon, a fost realizată o formă de socialism libertar reală, nu utopică. Modelul de distribuție a bunăstării nu a fost identic, ci, în general, a fost bazat pe salariul pe familie, de obicei plătit în cupoane, iar puterea de cumpărare a fost în armonie cu noua economie.

Chiar dacă moneda locală a fost stabilă, ea nu a fost valabilă în întreaga țară și astfel colectivele libertare au folosit moneda națională atunci când ieșeau din sfera zonei locale. Acest lucru a fost făcut pentru a nu limita libertatea economică și fizică a unei persoane, dacă el sau ea ar fi dorit să călătorească sau să se mute în altă parte.

În privința “cartelelor de provizii”, colectivele libertare din Alcorisa au creat un card de consum pe familie, care a fost practic echivalentul unui card de credit și care ordona bunuri de consum potrivit unui sistem pe puncte.

Dacă, de exemplu, carnea avea valoarea a 100 de puncte și consumatorul nu dorea carne, atunci el sau ea primea alt produs la o valoare egală.

În acest mod, legea schimbului și a valorii a fost respectată în interiorul economiei libertare.

Consumatorul avea mult mai multă libertate în ce privește produsele aflate pe piață.

Și dacă produsele locale nu puteau satisface consumatorul, colectivul, prin consiliul său sau prin sectorul respectiv, obținea pe o bază egală de schimb, bunurile și serviciile necesare de la alt colectiv. Astfel, un sistem de federalism economic a fost practicat de către Federația Regională a Colectivelor Aragoneze.

Dacă revoluția spaniolă ar fi triumfat, modelul socialist libertar al colectivelor s-ar fi dovedit a fi superior în acumularea socială de capital, în investițiile productive, în folosirea rațională a resurselor și în comerțul național și internațional, decât sistemul sovietic care nu a putut să-și hrănească propria populație după șapte decenii de Marxism-Leninism fără a importa masiv grâu din Comunitatea Europeană și din Statele Unite.

Faptul că colectivele libertare au acumulat foarte mult capital social se datorează administrării economice pozitive și folosirii unui cupon sau a cardurilor de aprovizionare, care au satisfăcut nevoile familiilor, și care au lăsat colectivelor locale sau federațiilor regionale sarcina de administrare a producției, distribuției, schimbului și consumului.

Dacă nimeni nu poate acumula capital social pentru a exploata o altă persoană, tot surplusul economic al colectivului va fi canalizat rațional și egal în crearea rezervelor pentru un an prost, sau pentru a crea mai mult capital pentru investiții și pentru tehnici mai bune de producție, cu utilaje și mașinării mai performante.

Producția ar crește astfel pe măsură ce durata de timp pentru muncă din partea clasei muncitoare ar descrește.

Astfel, toată lumea ar avea un loc de muncă și ar munci, iar munca fizică ar fi transformată în muncă tehnică, științifică la un nivel foarte înalt.

În orice caz, pentru a realiza acest nivel înalt de progres economic, cultural, științific și tehnic, este necesar ca spiritul libertar să prevaleze și să existe o etică economică a consumului rațional și cumpătat.

Risipa produsă de “societatea de consum” burgheză este dăunătoare planetei și distruge ecosistemul.

Este clar că producția și tehnologia au avansat suficient de mult pentru crearea unei economii libertare, dar suntem legați de mâini și de picioare de Statele reacționare din est și din vest. Numai socialismul libertar, care garantează libertatea și egalitatea, pluralismul de idei, fără partide ale unor politicieni profesioniști ai vestului și fără Statele cu partid unic din est, poate permite omenirii să se organizeze potrivit propriilor ei nevoi.

Comunismul libertar ne poate elibera de război, de tiranie, de foamete, de ignoranță și de alte rele inerente nu condiției umane, ci anacronicului sistemul socio-economic, care e bazat pe exploatarea unei persoane de către alta, pe dominația unei națiuni de către alta, pe capitalism, pe hegemonie și pe imperialism.

Auto-administrarea în servicii și industrie

Cu cât mai mare e un oraș, cu atât mai greu e să integrezi economia. Comerțul și banii au un mare rol pentru simplul motiv că nu toată lumea aparține aceleiași unități colective, așa cum a fost cazul cu colectivele de la sate.

Orașul este creația burgheziei, e legat de dezvoltarea capitalismului, și acolo comerțul, banii, salariile și profiturile întrețin activitatea economică burgheză. În orice caz, anarhiștii spanioli au fost în stare să realizeze auto-gestionarea celor mai multe sectoare industriale și de servicii, în orașe mari ca Barcelona, dar nu a fost la fel de ușor ca în Aragon să abolească banii, și să îi înlocuiască cu cupoane și cu cartele de raționalizare.

În orașele de câteva mii de locuitori și la sate, agricultura, industria și serviciile au fost integrate într-o unitate multifuncțională, cu sectoare specializate care, prin alegerea delegaților revocabili, au făcut parte din organizațiile locale și provinciale de auto-guvernare.

De exemplu, orașul Villajoyosa a realizat auto-gestionarea la nivel de provincie care a adus un nou tip de democrație directă, prin auto-guvernare, înlocuind astfel vechiul Stat și municipalitatea de tip roman. În Villajoyosa, nu doar că pământul a fost colectivizat, dar colectivul libertar a fost extins pentru a cuprinde fabrica de textile unde 400 de oameni munceau și de asemenea industria de pescuit de pe urma căreia trăiau 4.000 de oameni.

În Calonda, pe lângă colectivizarea pământului, zidarii și constructorii, tâmplarii, fierarii, croitorii, frizerii și alții au intrat în colectiv.

Din moment piața lor cea mai importantă și naturală era Calonda și zonele din vecinătate, și din moment ce toate acestea au fost colectivizate, grupurile menționate mai sus s-au alăturat voluntar luctărilor agricole din colectiv. Acest organism de auto-guvernare, sub forma puterii sociale, fusese creat de revoluție și a fost mai concret decât sovietele muncitorilor sau marinarilor, care nu au putut să abolească Statul.

Acestea din urmă au acceptat democrația indirectă a partidului comunist birocratic în locul exercitării democrației directe de către ei înșiși, așa cum era practica în colectivele libertare.

Una dintre cele mai mari realizări a auto-guvernării libertare a fost auto-gestionarea directă a unui oraș de 45.000 de locuitori ca Alcoy, unde industria și serviciile au fost colectivizate. În Alcoy, în 1936, populația care muncea era de 20.000 de oameni, dintre care 17.000 făceau parte din CNT. Ei erau revoluționari activi în schimbarea economică, socială și politică produsă și nu au așteptat ca guvernul să facă totul, așa cum marxiștii doreau, astfel încât guvernul să țină dețină totul și să își păstreze controlul total asupra fiecărei persoane, așa cum s-a întâmplat în URSS.

În Alcoy existau 16 sindicate CNT în Federația Locală înainte de 19 iulie 1936.

Această putere sindicală care nu a fost instituționalizată ci era activă și revoluționară, nu s-a luptat doar pentru salarii mai mari așa cum fac sindicatele de obicei, ci în schimb s-a luptat pentru crearea comunismului libertar.

A fost o forță sindicală reală și unică din moment ce sindicalismul marxist devenise doar o rotiță în partidul socialist burghez sau în mașinăria birocratică de partid a partidului comunist, care folosea sindicalismul ca pe un pretext de a vorbi în gol despre revoluție oferit politicianilor, care, de fapt, tot ce doreau era doar să implementeze niște reforme, și nu să schimbe radical sistemul.

Sindicatele din Alcoy, la fel ca în fiecare localitate de pe întreg cuprinsul Spaniei unde CNT era o forță majoră, nu au așteptat ca guvernul să naționalizeze fabricile, ci le-au socializat ei singuri: astfel, ele nu au devenit proprietate de stat, ci proprietate socială.

Ca exemplu al acestei socializări, sindicatele din Alcoy au trecut imediat la auto-gestionarea următoarelor industrii: tipografiile, producția de hârtie; construcțiile, inclusiv arhitectii și inspectorii din construcții; igiena și sănătatea, inclusiv medicina, farmaciile, frizeriile, spălătoriile; transportul, inclusiv autobuzele, taxiurile și feriboturile; divertismentul, inclusiv teatrele, sălile de cinema; industria chimică, de săpun, laboratoarele, parfumeriile; pielăriile și industria de încălțăminte; comerțul și negustorii; tehnicienii industriali; profesorii de școală generală și liceu; artiștii; scriitorii; industria de îmbrăcăminte; întreaga industrie textilă, care era de importanță vitală în Alcoy; prelucrarea lemnului și industria de mobilă; profesiunile liberale; agricultura și horticultura.

Alcoy a fost, astfel, un model de oraș auto-administrat, auto-governat strict de către cei care munceau și produceau, fără a avea politicieni profesioniști, birocrație sau burghezie.

Datorită socializării mijloacelor de producție și a serviciilor, legea diviziunii sociale a muncii a realizat un echilibru pe care sistemul anterior de producție nu l-a reușit niciodată, din moment ce, dacă erau prea mulți muncitori într-un sector sau într-o firmă, ei treceau în alt sector, astfel că angajarea tuturor a fost menținută.

În acest fel, socialismul libertar a fost mult mai obiectiv și științific decât capitalismul sau socialismul administrativ unde există o foarte mare discrepanță între muncitorii productivi și birocrația tehnică cuprinsă în aparatul de stat.

Capitalismul, cu toate contradicțiile sale care derivă din faptul că mijloacele de producție sunt deținute de câteva persoane particulare, este mult mai inferior colectivismului libertar în industrie, servicii și agricultură.

Fără o prea mare teoretizare matematică și tehnică, comunismul libertar a găsit o soluție pentru șomaj, pentru crizele economice ciclice, pentru grevele care erau rezultatul conflictului dintre muncitori și capitaliști, a pus capăt persecutării și ignoranței.

Comunismul libertar a oferit educație și astfel a eliminat nevoia de emigrare. Muncitorii înșiși auto-administrău lucrurile în domeniile politic, economic, social tehnic și financiar.

Acesta este marele merit al CNT în cele 33 de luni ale Revoluției Spaniole. A fost o revoluție făcută nu de comuniști și de socialiști, care au apărat vechiul regim și statul, ci de anarhiști care au înlocuit statul la țară și în orașe prin colective și auto-administrare.

Directa auto-administrare a economiei din Alcoy a oferit un exemplu excelent de auto-guvernare.

Cele trei ramuri ale industriei de textile au ales un delegat pentru Comitetul Muncitorilor, la fel au făcut și personalul de birou și cei care lucrau la depozite. Un comitet de control a fost numit de către un comitet al sindicatului.

De asemenea, o comisie tehnică a fost creată, care a fost formată din tehnicieni de la 5 specialități diferite ale manufacturii, administrației, cumpărării și vânzării și asigurărilor. La rândul său, sectorul de auto-administrare a fost împărțit în 3 sub-sectiuni: procesul de manufactură generală, organizarea tehnică, și întreținerea mașinăriilor, controlul producției și statistică.

Toate acestea, pe măsură ce s-au grupat într-o formă federativă de auto-guvernare, au putut deserve mai bine de 20.000 de muncitori, din 103 firme din diferite specialități din textile, inclusiv alte firme mici și din sectorul agricol.

Asta a dus la eliminarea contradicției capitalismului egoist care monopolizează capitalul și reduce munca la sclavie.

Socialismul libertar în Alcoy, și în alte părți din Spania, a eliberat muncitorii din sclavia salarială și i-a transformat în colectiviști, eliminând astfel proletariatul, care rămâne sub Marxism-Leninism în plata conducătorilor de stat, producând profituri pentru birocrația comunistă și pentru capitaliștii de stat.

Experimentul minunat al auto-administrării din Alcoy, însă, a avut un defect. Puterea financiară și politică de deasupra nu a fost o putere social libertară, și, din acest motiv, în cele din urmă, Statul care a rămas deasupra muncitorilor, a făcut tot ce-a putut să îi reîntoarcă la condiția de sclavie salarială originală.

Astfel, în viitor, o revoluție socială nu ar trebui să rămână la nivel regional sau local, ci trebuie să atingă nivelul întregului teritoriu al unui popor. Una dintre marile greșeli ale CNT în timpul revoluției din Spania a fost să colectivizeze pământul, serviciile și firmele de jos în sus, dar să lase deasupra lor băncile, sistemele de creditare, comerțul extern, aurul și moneda națională intacte în mâinile dușmanilor colectivismului libertar.

Aceeași eroare ca a Comunei din Paris din 1871 a fost comisă: revoluția socială nu ar trebui făcută doar de jos în sus, lăsând multe aspecte ale contra-revoluției intacte în structurile de deasupra ei, cum ar fi băncile, moneda, comerțul extern și Statul represiv, care a zdrobit colectivele în timp. Statul a devenit mai puternic zi de zi în mâinile comunistilor. Revoluția socială libertară suferă de o dilemă: ori este făcută imediat și total, de jos în sus și de sus în jos, ori este pierdută în mâinile puterii Statului și burgheziei și susținătorilor ei birocratici.

De jos în sus, puterea social libertară trebuie să înlocuiască și să distrugă aparatul de Stat și mecanismele de exploatare și opresiune ale acestuia. Pentru a aboli puterea tradițională a Statului asupra societății, puterea social libertară alternativă trebuie creată pe baza auto-administrării la locul de muncă și a milițiilor de auto-apărare.

Dacă industria, agricultura și serviciile sunt auto-administrate și cuprinse în federații în propriile lor ramuri specializate, ele se vor uni pentru a forma un consiliu economic atotcuprinzător.

Consiliul economic împreună cu organismele federative ale auto-guvernării și structurile de miliție vor forma trei stâlpi ai puterii sociale, formând astfel un tip de auto-guvernare federativă, a cărei sarcină va fi să administreze lucrurile, nu oamenii.

Mișcarea spaniolă libertară a pus un mare accent pe sarcina creării infrastructurii socialismului libertar de jos în sus, dar formarea unei supra-structuri anarhiste, de deasupra, de putere socială a fost ignorată.

E adevărat să spunem că CNT prin sindicatele sale revoluționare a creat forme minunate de auto-guvernare, de jos în sus, în colective, căi ferate, comunicații, gaze și electricitate, etc, dar a trecut cu vederea faptul că Statul, prin aparatul său, era încă în existență de deasupra ca o putere supremă și alienantă și care atâta timp cât a existat a distrus revoluția libertară.

Acest lucru devine foarte clar încă începând din Zilele lui Mai 1937, când diviziile comuniste au pătruns în Aragon, nu pentru a lupta împotriva fascistului Franco, ci pentru a distruge colectivele libertare create de anarhiști.

Este timpul să spunem clar că capitalismul privat sau de stat nu garantează dreptul la muncă al tuturor, o creștere în standardul de viață și în productivitate, o economie liberă de crizele ciclice și endemice, o reducere a orelor de lucru, consum rațional și cumpătat, fără risipa produselor muncii, și a echilibrului economic, ecologic, și social, și un regim de drepturi și libertăți pentru toți.

Ideile libertare se dovedesc a fi avantajoase în fața ideologiilor burgheze și birocratice.

Fiecare ar trebui să fie propriul său guvernator, dar toți ar trebui să fie implicați în procesul de producție colectivă. "Puterea" trebuie să aparțină tuturor, nu Statului tiranic, sau unei clase a unei elite represive și exploatare. Auto-administrarea trebuie să fie creată ca o nouă metodă de producție în toată activitatea economică și politica trebuie să fie bazată pe principiul libertar că toți decid într-un mod responsabil ce e de făcut în orice problemă care trebuie rezolvată.

Nici un lider ca Hitler sau Stalin nu e infailibil; trebuie să existe libertate pentru toți oamenii. Sumarizând, socialismul libertar reprezintă o putere socială alternativă reală pentru că vine de la oameni și nu le e impusă din afara lor sau de deasupra lor, nu de la burghezie sau de birocrație, nu de la capitaliștii de stat sau privați.

Apendice 1:

Afirmația că egalitatea este în opoziție cu libertatea este falsă. O societate auto-administrată ar trebui să fie capabilă să le îndeplinească pe ambele, întrucât nu există libertate fără egalitate. Unii oameni dau ordine, alții se supun acestor ordine, unii trăiesc mai bine, alții mai prost. Toate acestea, care au loc în capitalismul de stat și privat, pot fi abolite, nu imediat și absolut, dar în viitorul apropiat, dacă toți oamenii sunt în stare să se bucure de aceeași șansă la educația politică, morală și științifică. Din acest motiv, auto-guvernarea, depășind alienarea clasei muncitoare de către șefi și de către Stat, îi eliberează pe toți oamenii, și nu doar pe muncitor.

Co-operarea și auto-administrarea

Economia libertară, ca alternativă la monopolurile naționale și internaționale ale Statului total, propune auto-administrarea și cooperarea în sfera economică. Pe de o parte, are în vedere o auto-administrare dinamică în industriile mari urbane, și, pe de altă parte, crearea de complexe agro-industriale la sate, pentru a integra și diversifica economiile diverselor zone într-o manieră de cooperare. Resursele umane și naturale ar fi armonizate pentru a reduce exodul rural și pentru a menține locurile de muncă pentru toți. În ambele cazuri, economia libertară ar fi capabilă să creeze o economie socială participativă unde locurile de muncă pentru toată lumea ar fi garantate.

Acest lucru ar fi realizat nu prin mecanisme financiare sau monetare, așa cum ar susține Keynes, ci prin tipuri de firme care ar integra întru totul capitalul, tehnologia și munca printr-un fel de firmă al cărei singur scop este interesul social.

În contrast cu modelele occidentale și din Europa de est, economia libertară umanizează și democratizează economia în mai multe feluri:

- toți muncitorii au drepturi egale și obligații egale într-o firmă auto-administrată cooperativizată.
- toți muncitorii pot fi aleși și revocați din consiliile de auto-administrare de către adunări, care sunt suverane.
- toți muncitorii beneficiază de surplusul economic produs de către locurile lor de muncă colectivizate și auto-administrate în concordanță cu calitatea și cantitatea muncii făcute.
- toate posturile din consiliile de auto-administrare și din consiliile cooperativelor ar trebui reînointe la o scurtă perioadă prin alte alegeri, pentru a nu permite apariția birocratizării.

În fond, așa ar trebui să arate economia libertară. Ar trebui să demonstreze că este capabilă să creeze o capacitate productivă, mai mare decât regimul capitalismului de stat și capitalismului privat.

Nu prea are sens să fii avansat social, în timp ce economia e înapoiată.

Apendice 2:

10 puncte de auto-administrare

- 1. Auto-administrare:** Nu lăsați puterea altora.
- 2. Armonia:** Uniți întregul și părțile în socialismul federativ.
- 3. Federația:** Socialismul nu ar trebui să fie haotic, ci coerent, asigurând unitate între întreg și părțile sale, la nivel regional și național.
- 4. Acțiunea Directă:** Anticapitalistă, antibirocrațică, astfel încât oamenii participă activ la democrația directă.
- 5. Auto-apărare coordonată:** Libertatea și socialismul auto-administrat trebuie să fie apărate de birocrăția totalitară și de burghezia imperialistă.
- 6. Cooperarea la sate și auto-administrarea la orașe:** Agricultură se poate baza pe unitatea auto-administrată al cărei model poate fi un complex agro-industrial. La oraș, industriile și serviciile ar trebui să fie auto-administrate și consiliile lor administrative ar trebui să fie constituite de către producătorii direcți, fără clase conducătoare sau intermediare.
- 7. Producția:** Munca sindicalizată ar trebui să fie transformată în muncă liber asociată fără burghezii sau birocrăție.
- 8. Toată puterea să fie deținută de adunări:** Nimeni nu ar trebui să decidă în numele oamenilor sau să le uzurpe atribuțiile prin mijloacele politicianilor profesioniști. Delegarea puterilor nu trebuie să fie permanentă, iar delegații care sunt aleși să poată fi revocați oricând de către adunarea care i-a ales.
- 9. Nici o delegare a politicilor:** Nu trebuie să existe nici un partid, nici un partid de avangardă sau organism de avangardă, elite, directori, manageri. Birocrația sovietică a ucis spontaneitatea maselor și a distrus capacitatea lor creativă și activitatea revoluționară, transformându-le într-o populație pasivă și într-un instrument docil în mâna elitelor puterii.
- 10. Socializarea și nu raționalizarea bunăstării:** Următorii trebuie să aibă cele mai importante roluri: sindicaliștii, cooperativele, societățile locale auto-administrate, organizațiile populare, toate tipurile de asociații locale, regionale, naționale, continentale și auto-guvernarea federativă mondială...

Biblioteca Anarhistă

Abraham Guillen
Economia anarhistă
Spania 1936-1939: economia colectivelor libertare

Preluat la 16.12.2022 de la <https://iasromania.wordpress.com/>

ro.theanarchistlibrary.org